



НАЧАЛНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“ ГРАД ТРОЯН
ул. „Мизия“ ; тел.: 0670 627 13 ; www.nu-hristobotev.com ;
e-mail: nu_hr.botev@abv.bg

Утвърдил:
Мариана Митова
Директор



ПРОГРАМА за превенция на ранното напускане на училище

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет на 11.09.2020 г.

1. Нормативна уредба

- Национална програма за развитие на Република България: България 2020
- Национална стратегия за детето 2008 – 2018 г.
- Национална стратегия за младежта 2010 – 2020 г.;
- Национална стратегия за превенция и намаляване дела на отпадалците и преждевременно напусналите образователната система 2013 – 2020 г.
- Национална стратегия за учене през целия живот за периода 2014-2020 г.
- Национална стратегия за развитие на педагогическите кадри 2014-2020 г.
- Рамкова програма за интегриране на ромите в Българското общество 2010 – 2020 г.
- Национална стратегия за интеграция на ромите в Република България 2012-2020 г.
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства на МОН 2015-2020 г.
- Закон за закрила на детето
- Закон за младежта
- Закон за защита от дискриминация
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието
- Закон за предучилищното и училищното образование
- Наредба за приобщаваното образование
- Стратегия на училището 2016-2020 г.

II. Увод

Настоящата програма се създава, за да начертае целите и задачите на работата с децата и учениците от НУ „Христо Ботев“ и да регламентира взаимоотношенията със заинтересуваните страни във връзка с превенцията на преждевременно напускане на училище. Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи, в изпълнение на държавната политика за предотвратяване на ранното напускане на училище.

Изработването на програмата се основава на разбирането, че училището има ключова роля за справяне с проблема с преждевременното напускане на училище, но не може да работи в изолация, защото има фактори извън него, които влияят върху степента на ангажираност и успеха на учениците. Следователно срещу преждевременното напускане на училище е необходим подход, насочен както към цялата училищна общност - педагогически и непедагогически специалисти, учачи, родители и семейства, така и към външни заинтересовани страни, и към общността като цяло. Преждевременното напускане на училище най-често е резултат от съчетание от

лични, социални, икономически, образователни и семейни фактори, които са силно предпоставени и водят до **кумулятивно неравностойно положение**. Европейски и национални изследванията показват, че социално-икономическият и образователният статус на родителите са сред най-силните определящи фактори за преждевременното напускане на училище. В периода на началното образование непосещаването на училище или напускането му в голяма степен са свързани със семейни и обществени причини. В много случаи преждевременното напускане на училище е резултат от процес на постепенна неангажираност с образованието, свързан със слаби постижения вследствие на недооброто владеене на официалния език или ограничените възможности на учениците да се справят с учебния материал. Последното важи не само за ромската и турската общности, но и за децата в семейства с по-нисък социален статус и по-ниска степен на образование.

Условията, които училището трябва да създаде, за да осъществи успешна превенция на преждевременното напускане на училище са **организирани в няколко тематични области**, които са строго взаимно обвързани помежду си: училищно управление; подкрепа за учещите; преподаватели; родители и семейства; участие на заинтересованите страни.

На ниво училище училищните практики и практиките в класната стая, както и нагласите на учителите и стилът на преподаване оказват влияние върху мотивацията и ангажираността на децата и младежите към образованието като ценност.

III. Цели:

1. Ефективно управление за изграждане на позитивна училищна среда и развитие на позитивната училищна култура, насочени към минимизиране на риска от социално изключване и ранно напускане на училище.
2. Осигуряване на условия за продължавашо професионално развитие на педагогическите специалисти с насоченост към информираността относно процесите на преждевременното напускане на училище и към придобиване на компетентности и умения за борба с неравнопоставеността в образованието и загубата на интерес от учениците.
3. Повишаване квалификацията на учителите, както по учебните предмети, които преподават, така и по гражданско образование, социални умения, методика, ИКТ, чужди езици и др.
4. Осигуряване на условия всяко дете и всеки ученик да имат равни възможности за достъп, участие и извличане на ползи от висококачествено и приобтавашо образование.
5. Поддържане, модернизирание и обогатяване на материалната образователна среда, която да създава подкрепящи, стимулиращи и благоприятстващи условия всички учаци да развият пълния си потенциал.
6. Споделяне на отговорността за успешното образование с родителите – поддържане на взаимоотношения на взаимно доверие, сътрудничество и партньорство.
7. Институционално партньорство и сътрудничество в областта на преждевременното напускане на училище и социалната изолация.

IV. Целеви групи:

1. Ученици, подлежащи на задължително училищно обучение от I до IV клас.
2. 5-6 годишни деца подлежащи на задължително предучилищно обучение

3. Родители на ученици, подлежащи на задължително училищно обучение и обществеността.
4. Учители, преподаватели в училището.
5. Образователни и други обществени и държавни институции.

У. Дейности по програмата:

Цел	Дейност	Отговорници	Срок	Индикатор за постигане
<p>1. Ефективно управление за изграждане на позитивна училищна среда и развитие на позитивната училищна култура, насочени към минимизиране на риска от социално изключване и ранно напускане на училище.</p>	<p>1. Привеждане на училищните нормативни документи в съответствие с политиките за: подкрепа на личностното развитие на децата и учениците; изграждане на позитивен организационен климат; утвърждаване на позитивна дисциплина и развитие на училищната общност.</p> <p>2. Изработване на УУП за всеки клас и паралелка, съобразени с интересите на учениците.</p> <p>3. Ранно идентифициране на случаите, при които съществува риск от социално изключване или отпадане от училище.</p> <p>4. Оказване на социална и психологическа подкрепа на ученици и родители за предотвратяване на повторящи се симптоми на неангажираност към образователния процес и социална апатия.</p> <p>5. Изработване и ежегодно актуализиране на регистър на застрашените от отпадане ученици.</p> <p>6. Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност чрез различни управленски и педагогически подходи за създаване на положителни нагласи към учебния процес.</p>	<p>директор</p> <p>класни ръководители</p> <p>класни ръководители</p> <p>класни ръководители; учители; директор;</p>	<p>м.ІХ.2020 г.</p> <p>учебна 2020 - 2021 г.</p> <p>учебна 2020 - 2021 г.</p> <p>учебна 2020 - 2021 г.</p>	<p>сздадени и актуализирани училищни документи</p> <p>изработен УУП</p> <p>своевременно идентифицирани случаи</p> <p>успешно оказана подкрепа</p> <p>сздаден и поддържан регистър</p> <p>намален брой извинени и неизвинени отсъствия</p>

	<p>7. Създаване на условия, организация и координиране на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.</p>	<p>директор; класни ръководители; учители;</p>	<p>учебна 2020 - 2021 г.</p>	<p>изработени документи – заповеди, планове за подкрепа; брой успешно подкрепени деца и ученици;</p>
<p>2. Осигуряване на условия за продължаващо професионално развитие на педагогическите специалисти с насоченост към информираността относно процесите на преждивременното напускане на училище и към придобиване на компетентности и умения за борба с неравнопоставеността в образованието и загубата на интерес от учениците.</p>	<p>1. Включване в годишния план за квалификация на подходящи форми и теми, свързани с процесите на преждивременното напускане на училище, загубата на интерес от учениците и приобщаващо образование.</p> <p>2. Осъществяване на училищна и извънучилищна квалификация на учителите по теми, свързани с процесите на преждивременното напускане на училище, загубата на интерес от учениците към образованието и приобщаващо образование.</p> <p>3. Участие на учители в различни форуми за обмен на добри практики, свързани с превенцията на ранното напускане на училище.</p>	<p>Константинаова, директор; Константинаова, директор;</p>	<p>м. IX. 2020 г. учебна 2020 - 2021 г.</p>	<p>Брой планирани квалификации Брой осъществени квалификации Брой осъществени участия</p>
<p>3. Повишаване квалификацията на учителите, както по учебните предмети, които преподават, така и по гражданско образование, социални умения, методика, ИКТ, чужди езици и др.</p>	<p>1. Обезпечаване процеса на образование, възпитание и социализация с квалифицирани педагогически специалисти.</p> <p>2. Изработване на годишен план за квалификацията на дейността, включващ разнообразни форми и теми за ефективна вътрешноучилищна и извънучилищна квалификация.</p> <p>3. Вътрешноучилищна, извънучилищна и продължаваща квалификация на учителите.</p>	<p>директор; Константинаова</p>	<p>учебна 2020 - 2021 г. м. IX. 2020 г.</p>	<p>изготвен списък-образец 1 изработен план</p>
		<p>Константинаова, директор;</p>	<p>учебна 2020 - 2021 г.</p>	<p>Брой учители с повишена квалификация</p>

<p>4. Осигуряване на условия всяко дете и всеки ученик да имат равни възможности за достъп, участие и извличане на ползи от висококачествено и приобщаващо образование.</p>	<p>1. Предоставяне на висококачествено образование, осигуряващо на учениците пълноценни знания, умения и компетентности.</p>	<p>учители; директор;</p>	<p>учебна 2020 - 2021 г.</p>	<p>високи резултати – годишна оценка; НВО; олимпиади, състезания, конкурси;</p>
<p>2. Проучване интересите на учениците за насочване към подходящи дейности по интереси в училището за осъществяване на допълнителна подготовка</p>	<p>класни ръководители;</p>	<p>м. IX. 2020 г.</p>	<p>изработен УУП</p>	
<p>3. Развитие и подкрепа на творческите заложби и способности на учениците чрез включване в различни дейности по интереси.</p>	<p>класни ръководители; учители;</p>	<p>учебна 2020 - 2021 г.</p>	<p>осъществени творчески дейности</p>	
<p>4. Предоставяне на възможности за включване на ученици в дейности по различни проекти, в зависимост от техните потребности и интереси.</p>	<p>директор;</p>	<p>учебна 2020 - 2021 г.</p>	<p>осъществени дейности по проекти</p>	
<p>5. Осигуряване на условия за целодневна организация на учебния ден за учениците от I до IV клас.</p>	<p>директор; учители;</p>	<p>учебна 2020 - 2021 г.</p>	<p>брой групи и брой ученици</p>	
<p>6. Осигуряване на консултации по учебни предмети и на допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове.</p>	<p>директор; класни ръководители; учители;</p>	<p>учебна 2020 - 2021 г. и при необходимост</p>	<p>осъществени консултации</p>	
<p>8. Дейности за кариерно ориентиране на учениците в IV клас за самостоятелен и осъзнат избор за продължаване на образованието.</p>	<p>директор; класни ръководители;</p>	<p>учебна 2020- 2021 г. – ЧК и по график</p>	<p>осъществени дейности</p>	

	<p>9. Осигуряване на достъп до медицинско обслужване и до програми по здравно образование.</p> <p>10. Използване на училищната система за поощряване на децата и учениците с морални и материални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им в развитието на училищната общност.</p> <p>11. Осигуряване на безплатни учебници и учебни помагала за децата от III и учениците от I до IV клас.</p> <p>12. Осигуряване на безплатна закуска, топло мляко и плод за децата от III и учениците от I до IV клас.</p>	<p>директор; класни ръководители; медицинско лице;</p> <p>директор; класни ръководители; учители;</p> <p>директор; класни ръководители; учители; Калева</p> <p>директор; домакин;</p>	<p>учебна 2020 - 2021 – ЧК и по график</p> <p>учебна 2020 - 2021 г. и при необходимост</p> <p>учебна 2020 - 2021 г. и при необходимост</p> <p>учебна 2020 - 2021 г.</p>	<p>осигурено медицинско обслужване; осъществена програма по здравно образование;</p> <p>брой поощрени ученици;</p> <p>пълна осигуреност с учебници</p> <p>пълна осигуреност</p>
<p>5. Поддръжане, модернизиране и обогатяване на материалната образователна среда, която да създава подкрепащи, стимулиращи и благоприятстващи условия всички учаци да развият пълния си потенциал.</p>	<p>1. Поддръжане и развитие на материалната среда, съобразно нуждите на учениците и възможностите на училището – съевременно планирани в различни планове за ремонтни дейности, доизграждане и обогатяване на базата и други.</p> <p>2. Планирано приваждане на материалната база в съответствие с нуждите на деца и ученици със СОП.</p> <p>3. Осигуряване на постоянен достъп до интернет.</p>	<p>директор; главен счетоводител</p> <p>директор;</p> <p>директор;</p>	<p>учебна 2020 - 2021 г. и при необходимост</p> <p>учебна 2020 - 2021 г. и при необходимост</p> <p>учебна 2020 - 2021 г.</p>	<p>осъществени дейности</p> <p>информационна осъществена дейност и достъп до интернет</p>
<p>6. Споделяне на отговорността за успешното образование с родителите –</p>	<p>1. Подкрепа на родителската грижа чрез информация, консултации и насоки.</p>	<p>класни ръководители; медицинско лице;</p>	<p>учебна 2020 - 2021 г.</p>	<p>успешна подкрепа</p>

<p>ПОДДЪРЖАНЕ НА ВЗАИМООТНОШЕНИЯ НА ВЗАИМНО ДОВЕРИЕ, СЪТРУДНИЧЕСТВО И ПАРТНЬОРСТВО.</p>	<p>2. Насочване на родителите към институции и НПО, които могат да окажат продължаваща помощ и подкрепа.</p> <p>3. Отворени врати за посещение на родители, кръгли маси и други форуми за обсъждане на проблеми, свързани със социалната активност и ангажираността към образователния процес на учениците.</p> <p>4. Провеждане на информационни кампании, изготвяне и разпространение на информационни материали и брошури, предназначени за родители: прием на деца и ученици.</p> <p>5. Активно включване на родителите в дейности от годишния план на училището.</p> <p>6. Съвместни дейности с обществения съвет при идентифициране и решаване на социални, образователни, поведенчески и други проблеми, които поставят децата в риск да отпаднат от училище</p>	<p>класни ръководители; медицинско лице;</p> <p>директор; класни ръководители; учители; обществен съвет;</p> <p>класни ръководители IV клас, учители III</p> <p>директор; класни ръководители</p> <p>директор; класни ръководители</p>	<p>учебна 2020 - 2021 г.</p> <p>учебна 2020 - 2021 г. и при необходимост</p> <p>учебна 2020 - 2021 г. по график</p> <p>учебна 2020 - 2021 г.</p> <p>учебна 2020 - 2021 г. – при необходимост</p>	<p>успешна продължаваща подкрепа</p> <p>успешни форуми и решени проблеми</p> <p>осъществени кампании; изготвени разпространени материали;</p> <p>осъществени успешни дейности</p> <p>осъществени успешни дейности</p>
---	---	--	--	---

<p>7. Институционално партньорство и сътрудничество в областта на преживяемостта на училище и социалната изолация.</p>	<p>Ефективно включване на ресурсите на местната общност при реализиране на дейностите за превенция на отпадането от училище:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ежемесечно изпращане на уведомителни писма до дирекция "Социално подпомагане" за учениците, допуснали повече от 5 неизвинени отсъствия; • предприемане на процедура за издаване на наказателни постановления от кмета на общината за родители, настойници и попечители, които не осигуряват присъствието на децата си в училище. • съвместни дейности с V РПУ 	<p>директор; класни ръководители</p>	<p>учебна 2020 - 2021 г. – при необходимост</p>	<p>осъществени успешни дейности</p>
--	--	--	---	---